

Onderwerp	Plaats	Datum
Consultatie. Reactie op Besluit experiment Onderwijszorgarrangementen.	Schijndel	30 november 2021

Geachte heer/mevrouw,

Stichting Milo: Wegbereiders in communicatie, is een zelfstandig behandelcentrum voor ondersteunde communicatie (OC) dat zorg verleent aan kinderen en jongeren (tot 23 jaar) met communicatief meervoudige beperkingen en hun sociale netwerk. Dit vanuit de zorgverzekeringswet zintuiglijk gehandicaptenzorg. Het betreft kinderen en jongeren waarbij ernstige taalspraakstoornissen samengaan met een gemêleerde combinatie van verstandelijke, zintuiglijke en motorische beperking. Onderliggend is er meestal sprake van neurobiologische of neurologische aandoeningen.

Wij zijn een van de proeftuinen voor onderwijszorginitiatieven en zijn blij dat er een initiatief gaat komen om te kunnen experimenteren met onderwijszorgarrangementen. In de uitvoeringspraktijk blijken deze arrangementen in toenemende mate een oplossing te zijn voor kinderen en jongeren die niet (volledig) naar school kunnen, al dan niet tijdelijk. Stichting Milo is bereid hier een bijdrage aan te leveren.

Hieronder treft u onze reactie op de internetconsultatie aan.

Vraag 1 van 4

Wat vindt u van het experimenteerbesluit? Wij vragen u specifiek te reageren door mogelijke onjuistheden te benoemen, aanvullingen te doen en praktische voorbeelden te geven.

Er van uit gaande dat ieder kind/jongere recht heeft op onderwijs/ontwikkeling, biedt het experimenteerbesluit de mogelijkheid om in samenwerking tussen ouders, school, samenwerkingsverbanden, gemeenten en hulp- en zorgverleners maatwerk te bieden met een passend leer- en ontwikkelaanbod voor kinderen die op dit moment (nog) niet deelnemen aan het onderwijs. Ieder kind, ongeacht een psychische, lichamelijke, communicatieve beperking of een gedragsprobleem, heeft het recht om zich in alle opzichten zo optimaal en passend mogelijk te kunnen ontwikkelen binnen een passende onderwijsplek.

Voor kinderen is communicatie (het kunnen communiceren middels spraak of ondersteunde communicatie (OC)) een voorwaarde om deel te kunnen nemen aan onderwijs. Communicatie is de basis voor leren en ontwikkelen én is daarmee de basis voor participatie en inclusie. Niet kunnen communiceren leidt niet zelden tot een vrijstelling artikel 5 onder a. In Nederland zijn vele duizenden kinderen die zichzelf niet voldoende via spraak duidelijk kunnen maken. Naast kinderen met een taalontwikkelingsstoornis (TOS) – die veelal wel de weg naar het onderwijs vinden, al dan niet cluster 2 – gaat het hier om kinderen met communicatief meervoudige beperkingen (CMB). Hieraan liggen

náást een TOS ook verstandelijke, zintuiglijke en/of lichamelijke beperkingen ten grondslag. Juist deze kinderen hebben behoefte aan onderwijs, maar worden zoals gezegd vrij snel van de leerplicht vrijgesteld, onder het mom van niet-leerbaar zijn. Het experimenteerbesluit moet juist ook voor deze doelgroep de mogelijkheden bieden om een passend onderwijsaanbod mogelijk te maken.

Naar onze mening is het experiment onderwijszorgarrangementen een uitgelezen kans om via de focus op (ondersteunde) communicatie en taalontwikkeling kinderen de stap van zorg naar onderwijs te laten maken. Elk kind kan leren, elk kind is leerbaar, zeker als dit ingestoken wordt vanuit interactie en communicatie. Het is van belang dat deze expertise naar het onderwijs gebracht wordt. Samenwerking tussen onderwijs en zorg heeft dan tot gevolg dat deze kennis beter gedeeld en overgedragen kan gaan worden, het verankerd, en daarmee ook op de langere termijn onderwijsaanbod ook voor deze doelgroep vanzelfsprekend is.

Vraag 2 van 4

Zijn de vier afwijkingsmogelijkheden die worden gecreëerd in het experimenteerbesluit voor u voldoende om de beoogde doelgroep meer maatwerk te kunnen bieden?

De vier afwijkingsmogelijkheden die zijn gecreëerd in het besluit zouden in principe toereikend moeten zijn om de doelgroep leerlingen met CMB meer maatwerk te kunnen bieden. Voorwaarde is dan wel dat financiering de inrichting van het onderwijs, met aanvankelijk zeer intensieve ondersteuning en begeleiding van de leerlingen, mogelijk maakt. Dit mag niet afhankelijk zijn van het al dan niet beschikbaar kunnen stellen van middelen vanuit het samenwerkingsverband.

Vraag 3 van 4

Is de route die wordt gekozen voor vrijgestelde jongeren werkbaar?

De route die gekozen is lijkt juist in de experimenteerfase werkbaar omdat het kind met behoud van de vrijstelling kan worden ingeschreven op een school, zonder dat de school zorgplicht heeft. Dit biedt veilige kaders voor zowel ouders als school om deel te nemen aan het experiment.

Bij succesvolle ondersteuning en begeleiding die leidt tot ontwikkeling van de leerling, kunnen in de loop der tijd andere keuzes worden gemaakt en zouden de leerlingen hun vrijstelling van leerplicht niet meer nodig kunnen hebben.

Het lijkt ons van het grootste belang dat er in de samenwerkingsovereenkomst afspraken gemaakt worden over de inspanningsverplichting die school en zorg gezamenlijk aangaan. Dus geen zorgplicht maar wel inspanningsplicht.

Vraag 4 van 4

Wij vragen uw aandacht voor de voorwaarden voor deelname voor de initiatieven. Hoe kijkt u aan tegen de uitvoerbaarheid?

De voorwaarden lijken uitvoerbaar binnen de kaders van een goede samenwerking en afspraken. De regievraag zou o.i. minder vrijblijvend gesteld kunnen worden. Daar waar het gaat over onderwijs ligt de regie van het arrangement bij het onderwijs en sluit de zorgaanbieder daarbij aan, als

voorwaardenscheppend om tot onderwijs te kunnen komen. Daar waar het gaat om behandeling, zorgverlening en verpleging, is de zorgaanbieder verantwoordelijk.

Mocht u een toelichting op onze reactie of nadere informatie willen hebben dan kunt u contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet namens Stichting Milo,

Brenda Perfors,
Verbindingsfunctionaris Onderwijs/Zorg
M 06 55 55 28 37
E brendaperfors@stichtingmilo.nl
W www.stichtingmilo.nl